Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

7 päivänä heinäkuuta 2016*

Ennakkoratkaisupyyntö — Direktiivit 98/6/EY ja 2005/29/EY — Kuluttajansuoja — Mainos, jossa ilmoitetaan hinta — Käsitteet ”tarjous” ja ”hinta veroineen” — Velvollisuus sisällyttää moottoriajoneuvon myyntihintaan kyseisen ajoneuvon toimituksesta aiheutuvat muut väistämättömät kustannukset

Asiassa C-476/14,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Bundesgerichtshof (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa) on esittänyt 18.9.2014 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 27.10.2014, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa

Citroën Commerce GmbH

vastaan

Zentralvereinigung des Kraftfahrzeuggewerbes zur Aufrechterhaltung lauteren Wettbewerbs eV (ZLW),

UNIONIN TUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: kolmannen jaoston puheenjohtaja L. Bay Larsen, joka hoitaa neljännen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit J. Malenovský, M. Safjan (esittelevä tuomari), A. Prechal ja K. Jürimäe,

julkisasiamies: P. Mengozzi,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Tourrès,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 30.9.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Citroën Commerce GmbH, edustajinaan L. Pechan ja J. Croll, Rechtsanwälte,

— Zentralvereinigung des Kraftfahrzeuggewerbes zur Aufrechterhaltung lauteren Wettbewerbs eV (ZLW), edustajanaan B. Ackermann, Rechtsanwältin,

— Unkarin hallitus, asiamiehinään M. Fehér, G. Szima ja M. Bóra,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään G. Eberhard,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

— Euroopan komissio, asiamiehinään M. van Beek ja M. Kellerbauer,

kuultuaan julkisasiamiehen 16.12.2015 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa 16.2.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY (EYVL 1998, L 80, s. 27) 1 artiklan ja 3 artiklan 1 kohdan sekä sopimattomista elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisistä kaupallisista menettelyistä sisämarkkinoilla ja neuvoston direktiivin 84/450/ETY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 97/7/EY, 98/27/EY ja 2002/65/EY sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2006/2004 muuttamisesta 11.5.2005 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2005/29/EY (sopimattomia kaupallisia menettelyjä koskeva direktiivi) (EUVL 2005, L 149, s. 22) 7 artiklan 4 kohdan c alakohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat Citroën Commerce GmbH ja Zentralvereinigung des Kraftfahrzeuggewerbes zur Aufrechterhaltung lauteren Wettbewerbs eV (ZLW) (vilpitöntä kilpailua edistävä autoalan keskusliitto) ja joka koskee Citroën Commercen tekemää moottoriajoneuvoja koskevaa mainosta.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Direktiivi 98/6

3 Direktiivin 98/6 johdanto-osan 6 ja 12 perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”6) myyntihinnan – – ilmoittamisvelvollisuus parantaa merkittävästi kuluttajavalistusta, koska se on helpoin keino antaa kuluttajille mahdollisuus arvioida ja vertailla tuotteiden hintoja parhaalla mahdollisella tavalla, ja tehdä näin tietoon perustuvia valintoja yksinkertaisen vertailun perusteella,

– –

12) ainoastaan yhteisön tason säännöksillä voidaan taata yhtenäinen ja selkeä tiedotus, josta hyötyvät kaikki kuluttajat sisämarkkinoilla – –”

4 Kyseisen direktiivin 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämän direktiivin tarkoituksena on säännellä kauppiaiden kuluttajille tarjoamien tuotteiden myyntihinnan ja yksikköhinnan ilmoittamista kuluttajavalistuksen lisäämiseksi ja hintavertailun helpottamiseksi.”

5 Mainitun direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ’myyntihinnalla’ tuotteen lopullista yksikköhintaa tai tuotteen tietyn määrän hintaa, mukaan lukien [arvonlisävero] ja kaikki muut verot,

b) ’yksikköhinnalla’ tuotteen lopullista kilo-, litra-, metri-, neliömetri- tai kuutiometrihintaa tai muuta yhtenäistä määrän yksikköä, jos sitä käytetään kyseisessä jäsenvaltiossa yleisesti ja tavanomaisesti erityisten tuotteiden myynnissä, mukaan lukien [arvonlisävero] sekä kaikki muut verot,

– –

d) ’kauppiaalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka myy tai tarjoaa ostettavaksi kaupallisen tai ammatillisen toimintansa piiriin kuuluvia tuotteita,

e) ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka ostaa tuotteen sellaiseen tarkoitukseen, joka ei sisälly hänen kaupalliseen tai ammatilliseen toimintaansa.”

6 Kyseisen direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Myyntihinta ja yksikköhinta on ilmoitettava kaikkien 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden osalta, jollei 5 artiklan säännöksistä yksikköhinnan osalta muuta johdu. Yksikköhintaa ei tarvitse ilmoittaa, jos se on sama kuin myyntihinta.

– –

4. Mainoksessa, jossa mainitaan 1 artiklassa tarkoitettu tuotteiden myyntihinta, on ilmoitettava myös 5 artiklassa tarkoitettu yksikköhinta.”

7 Direktiivin 98/6 4 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

”Myyntihinnan ja yksikköhinnan on oltava yksiselitteisiä, helposti tunnistettavia ja selkeästi luettavia. – –”

8 Kyseisen direktiivin 5 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltiot voivat olla soveltamatta tuotteiden yksikköhinnan ilmoittamisvelvollisuutta, jos on kyse tuotteista, joihin sovellettuna tällainen ilmoittaminen ei tuotteiden lajin tai käyttötarkoituksen vuoksi ole tarpeen tai ilmoittaminen saattaisi aiheuttaa sekaannusta.”

9 Mainitun direktiivin 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tämä direktiivi ei estä jäsenvaltioita antamasta tai pitämästä voimassa kuluttajavalistusta ja hintojen vertailua paremmin edistäviä säännöksiä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioille perustamissopimuksessa määrättyjä velvoitteita.”

Direktiivi 2005/29

10 Direktiivin 2005/29 johdanto-osan kuudennessa ja kymmenennessä perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:

”(6) Tällä direktiivillä lähennetään jäsenvaltioiden lait, jotka koskevat kuluttajien taloudellisia etuja välittömästi vahingoittavia ja siten laillisesti toimivien kilpailijoiden taloudellisia etuja välillisesti vahingoittavia sopimattomia kaupallisia menettelyjä, sopimaton mainonta mukaan lukien. – –

– –

(10) – – tätä direktiiviä sovelletaan ainoastaan, mikäli ei ole olemassa erityisiä yhteisön säännöksiä, joilla säädellään tiettyjä sopimattomien kaupallisten menettelyjen näkökohtia, kuten tiedottamisvaatimuksia ja kuluttajille annettavan tiedon esittämismuotoa koskevia vaatimuksia. Tällä direktiivillä tarjotaan kuluttajille suojaa, kun erityistä alakohtaista yhteisön lainsäädäntöä ei ole olemassa, ja kielletään elinkeinonharjoittajia luomasta vääriä vaikutelmia tuotteiden luonteesta. – –”

11 Kyseisen direktiivin 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

a) ’kuluttajalla’ luonnollista henkilöä, joka tämän direktiivin alaan kuuluvissa kaupallisissa menettelyissä toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa;

b) ’elinkeinonharjoittajalla’ luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka tämän direktiivin alaan kuuluvissa kaupallisissa menettelyissä toimii tarkoituksessa, joka liittyy hänen elinkeino-, liike-, käsiteollisuus- tai ammattitoimintaansa, ja elinkeinonharjoittajan nimissä tai puolesta toimivaa henkilöä;

– –

d) ’elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisillä kaupallisilla menettelyillä’ (jäljempänä myös ’kaupallisilla menettelyillä’) elinkeinonharjoittajan tointa, mainitsematta jättämistä, käyttäytymistä tai edustamista, kaupallista viestintää, mukaan lukien mainontaa ja markkinointia, joka liittyy välittömästi tuotteen myynnin edistämiseen, myymiseen tai toimittamiseen kuluttajille;

e) ’kuluttajien taloudellisen käyttäytymisen olennaisella vääristämisellä’ kaupallisen menettelyn käyttämistä heikentämään tuntuvasti kuluttajan kykyä tehdä perusteltu päätös, mikä saa kuluttajan tekemään sellaisen kaupallisen ratkaisun, johon hän ei muuten olisi päätynyt;

– –

i) ’ostokehotuksella’ kaupallista viestiä, jossa ilmaistaan tuotteen ominaispiirteet ja hinta käytetylle kaupallisen viestinnän keinolle asianmukaisella tavalla ja näin mahdollistetaan kuluttajalle ostoksen tekeminen;

– –

k) ’kaupallisella ratkaisulla’ ratkaisua, jonka kuluttaja tekee siitä, aikooko hän ostaa sekä miten ja millä ehdoilla hän ostaa, maksaa kokonaisuudessaan tai osittain, pitää tuotteen tai luopua siitä tai käyttää sopimuksesta johtuvaa tuotteeseen kohdistuvaa oikeutta, tai siitä, päättääkö kuluttaja toimia tai pidättyä toimimasta;

– –”

12 Mainitun direktiivin 3 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Tätä direktiiviä sovelletaan 5 artiklassa tarkoitettuihin elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin ennen jotakin tuotetta koskevaa liiketointa ja sen jälkeen.

– –

4. Jos tämän direktiivin säännökset ovat ristiriidassa sopimattomien kaupallisten menettelyjen yksittäisiä näkökohtia säätelevien muiden yhteisön sääntöjen kanssa, jälkimmäisillä on etusija ja niitä sovelletaan kyseisiin yksittäisiin näkökohtiin.

– –”

13 Kyseisen direktiivin 5 artiklassa, jonka otsikko on ”Sopimattomien kaupallisten menettelyjen kieltäminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Sopimattomat kaupalliset menettelyt ovat kiellettyjä.

2. Kaupallinen menettely on sopimaton, mikäli:

a) se on huolellisen ammatinharjoittamisen vaatimusten vastainen;

ja

b) se vääristää olennaisesti tai on omiaan vääristämään olennaisesti menettelyn saavutettavissa tai kohteena olevan keskivertokuluttajan tai, kun kaupallinen menettely on suunnattu tietylle kuluttajaryhmälle, ryhmään kuuluvan keskivertohenkilön taloudellista käyttäytymistä tuotteeseen nähden.

– –

4. Sopimattomia ovat erityisesti kaupalliset menettelyt, jotka ovat:

a) harhaanjohtavia 6 ja 7 artiklassa esitetyn mukaisesti;

– –”

14 Direktiivin 2005/29 7 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Kaupallista menettelyä pidetään harhaanjohtavana, jos sen asiayhteydessä, kun otetaan huomioon kaikki seikat ja olosuhteet sekä viestintävälineen rajoitukset, jätetään mainitsematta olennaisia tietoja, joita keskivertokuluttaja tarvitsee asiayhteyden mukaan perustellun kaupallisen ratkaisun tekemiseen, ja jos se näin saa tai todennäköisesti saa keskivertokuluttajan tekemään kaupallisen ratkaisun, jota hän ei muuten olisi tehnyt.

– –

4. Ostokehotuksissa pidetään olennaisina seuraavia tietoja, jolleivät ne ilmene asiayhteydestä:

– –

c) hinta veroineen tai, ellei tuotteen luonteesta johtuen hintaa voida kohtuudella laskea etukäteen, hinnan laskutapa sekä tapauksen mukaan kaikki muut rahti-, toimitus- tai postimaksut tai, ellei näitä kustannuksia voida kohtuudella laskea etukäteen, se seikka, että kuluttaja voi joutua maksamaan tällaisia lisämaksuja;

– –”

Saksan oikeus

15 Direktiivi 2005/29 saatettiin osaksi Saksan oikeutta sopimattoman kilpailun estämisestä 3.7.2004 annetulla lailla (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb; BGBl. 2004 I, s. 1414; jäljempänä UWG).

16 Hintojen ilmoittamisesta annetun asetuksen (Preisangabenverordnung; BGBl. 1985 I, s. 580; jäljempänä PAngV) 1 §:n 1 momentin ensimmäisen virkkeen toisen tapauksen mukaan sen, joka tavaroita tarjotessaan mainostaa niitä kuluttajille ilmoittamalla hinnan, on sisällytettävä hintaan arvonlisävero ja muut hinnan osatekijät.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymykset

17 Citroën Commerce julkaisi Nürnberger Nachrichten -sanomalehden 30.3.2011 ilmestyneessä numerossa mainoksen, joka koski Citroën-merkkistä moottoriajoneuvoa ja johon sisältyivät seuraavat maininnat: ”Esim. Citroën C4 VTI 120 Exclusive: 21 800 [euroa][1]” ja ”hintaetu jopa: 6 170 [euroa][1]”. Yläindeksi ”1” viittasi kyseisen mainoksen alareunassa sijaitseviin seuraaviin merkintöihin: ”Hinta sekä toimituskustannukset 790 [euroa]. Tarjous on suunnattu yksityishenkilöille, ja se pätee kaikkiin Citroën C4 [-ajoneuvoihin], jotka tilataan 10.4.2011 mennessä – –”. Mainitussa mainoksessa ei ilmoitettu kokonaishintaa, johon kuuluvat nämä ajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjälle aiheutuvat kustannukset (Überführungskosten) ja joka asiakkaan oli maksettava tällaisen ajoneuvon hankkimisen yhteydessä.

18 ZLW esitti Landgericht Kölnissä (Kölnin alueellinen tuomioistuin, Saksa) vaatimuksen siitä, että Citroën Commercen oli lopetettava mainittu mainonta sillä perusteella, että mainokseen ei sisältynyt toimituskustannukset sisältävää lopullista hintaa.

19 Landgericht Köln hyväksyi tämän vaatimuksen 11.1.2012 antamallaan tuomiolla.

20 Citroën Commerce valitti tästä tuomiosta Oberlandesgericht Kölniin (Kölnin ylin alueellinen tuomioistuin, Saksa). Viimeksi mainittu tuomioistuin hylkäsi valituksen 21.9.2012 antamallaan tuomiolla.

21 Sekä Landgericht Köln että Oberlandesgericht Köln katsoivat, että koska kyseisessä mainoksessa ei ilmoitettu lopullista hintaa, se oli UWG:n ja PAngV:n säännösten vastainen.

22 Citroën Commerce teki Oberlandesgericht Kölnin antamasta tuomiosta Revision-valituksen Bundesgerichtshofiin (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa).

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa, että yleisö ei miellä ajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjälle aiheutuvia kustannuksia toimituksesta aiheutuviksi lisäkuluiksi vaan ajoneuvon lopullisen hinnan osatekijäksi. Näiden kustannusten ilmoittaminen erikseen on perusteltua vain silloin, kun asiakas voi valita joko ajoneuvon henkilökohtaisen noutamisen valmistajalta tai ajoneuvon toimittamisen myyjälle, tai silloin, kun kyseisten kustannusten määrittäminen ei ole mahdollista, koska ne voivat vaihdella tapauskohtaisesti. Nämä edellytykset eivät kuitenkaan täyty pääasiassa.

24 Näissä olosuhteissa Bundesgerichtshof on päättänyt lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

”1) Onko tuotteen mainostaminen ilmoittamalla tuotteesta maksettava hinta direktiivin 98/6 1 artiklassa tarkoitettua tarjontaa?

Jos ensimmäiseen kysymykseen vastataan myöntävästi:

2) Onko direktiivin 98/6 1 artiklassa tarkoitetussa tarjonnassa 1 artiklan ja 3 artiklan 1 kohdan ensimmäisen virkkeen mukaisesti ilmoitettavan myyntihinnan sisällettävä myös moottoriajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjälle aiheutuvat väistämättömät kustannukset?

Jos ensimmäiseen tai toiseen kysymykseen vastataan kieltävästi:

3) Onko direktiivin 2005/29 2 artiklan i alakohdassa tarkoitetussa ostokehotuksessa saman direktiivin 7 artiklan 4 kohdan c alakohdan ensimmäisen tapauksen mukaisesti ilmoitettavan ’hin[nan] veroineen’ sisällettävä myös moottoriajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjälle aiheutuvat väistämättömät kustannukset?”

Ennakkoratkaisukysymysten tarkastelu

25 Kysymyksillään, joita on tarkasteltava yhdessä, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin tiedustelee unionin tuomioistuimelta, onko direktiivin 98/6 1 artiklaa ja 3 artiklan 1 kohtaa ja direktiivin 2005/29 7 artiklan 4 kohdan c alakohtaa tulkittava siten, että moottoriajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjälle aiheutuvien kustannusten, joista kuluttaja on vastuussa, on sisällyttävä kyseisen ajoneuvon myyntihintaan, joka on ilmoitettu elinkeinonharjoittajan mainoksessa.

26 Aluksi on todettava, että direktiivin 98/6 1 artiklan mukaan kyseisen direktiivin tarkoituksena on säännellä elinkeinonharjoittajien kuluttajille tarjoamien tuotteiden myyntihinnan ja yksikköhinnan ilmoittamista kuluttajavalistuksen lisäämiseksi ja hintavertailun helpottamiseksi.

27 Tässä yhteydessä – kuten kyseisen direktiivin johdanto-osan 12 perustelukappaleessa todetaan – kyseisellä direktiivillä pyritään takaamaan yhtenäinen ja selkeä tiedotus, josta hyötyvät kaikki kuluttajat sisämarkkinoilla.

28 Tämän hintojen tiedottamista koskevan yhtenäisyyden ja selkeyden takaamiseksi mainitun direktiivin 3 artiklan 1 kohdassa edellytetään, että myyntihinta on ilmoitettava kaikkien elinkeinonharjoittajien kuluttajille tarjoamien tuotteiden osalta, ja myyntihinta on määritelty kyseisen direktiivin 2 artiklan a alakohdassa siten, että sillä tarkoitetaan lopullista hintaa tuoteyksikölle tai tietylle määrälle tuotetta, mukaan lukien arvonlisävero ja kaikki muut verot.

29 Se, että direktiiviä 98/6 sovelletaan tiettyihin mainokseen, jossa mainitaan tuotteiden myyntihinta, liittyviin näkökohtiin, käy ilmi kyseisen direktiivin 3 artiklan 4 kohdasta.

30 Tässä yhteydessä on todettava, että vaikka viimeksi mainitussa säännöksessä ei säädetä yleisestä velvollisuudesta, joka koskisi myyntihinnan mainitsemista, tavanomaisesti valistunut ja kohtuullisen tarkkaavainen ja huolellinen kuluttaja saattaa kuitenkin katsoa, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa mainoksessa, jossa mainitaan sekä myynninedistämisen kohteena olevan tuotteen erityispiirteet että hinta, joka muistuttaa tällaisen kuluttajan näkökulmasta katsottuna kyseisen tuotteen myyntihintaa, sekä päivä, johon asti yksityisille esitetty ”tarjous” on voimassa, esitetään elinkeinonharjoittajan tarjous myydä mainittu tuote kyseisessä mainoksessa mainituin ehdoin. Tällaisessa tapauksessa tällä tavalla ilmoitetun hinnan on täytettävä direktiivissä 98/6 asetetut vaatimukset.

31 Erityisesti tämän hinnan on oltava kyseisen tuotteen myyntihinta eli direktiivin 98/6 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettu kyseisen tuotteen lopullinen hinta. Lopullisen hinnan perusteella kuluttaja voi arvioida mainoksessa ilmoitettua hintaa ja vertailla sitä muiden samankaltaisten tuotteiden hintaan ja siten tehdä tietoon perustuvan valinnan yksinkertaisen vertailun perusteella kyseisen direktiivin johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaisesti.

32 Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava, täyttyvätkö kaikki tämän tuomion 30 kohdassa tarkoitetut edellytykset.

33 Unionin tuomioistuin on tosin muistuttanut 10.7.2014 antamassaan tuomiossa komissio v. Belgia (C-421/12, EU:C:2014:2064, 59 kohta), että direktiivin 98/6 tarkoituksena ei ole taata kuluttajansuojaa siltä osin kuin on kyse hintojen ilmoittamisesta yleensä tai hinnanalennuksia koskevien ilmoitusten taloudellisesta todenmukaisuudesta vaan siltä osin kuin on kyse tuotteiden hintojen ilmoittamisesta erilaisina määrän yksikköinä.

34 Unionin tuomioistuin on kuitenkin muistuttanut tästä vain vastatessaan Belgian kuningaskunnan esittämään väitteeseen, jolla pyrittiin osoittamaan, että Belgian lainsäädäntö, jonka mukaan hinnanalennuksia koskevien ilmoitusten on täytettävä tietyt ajalliset vaatimukset, kuuluu direktiivin 98/6 soveltamisalaan.

35 Tällainen kysymys eroaa selvästi käsiteltävän asian kohteena olevasta kysymyksestä, joka koskee niiden osatekijöiden määrittämistä, joiden on sisällyttävä direktiivin 98/6 2 artiklan a alakohdassa tarkoitettua myyntihintaa koskevaan ilmoitukseen.

36 Näistä osatekijöistä on todettava, että sen lisäksi, että kyseiseen myyntihintaan on sisällyttävä arvonlisävero ja kaikki muut verot, kyseisen myyntihinnan on yleisesti oltava lopullinen hinta tuoteyksikölle tai tietylle määrälle tuotetta.

37 Lopullisena hintana myyntihintaan on välttämättä sisällyttävä pakolliset ja ennakoitavat hinnanmuodostustekijät, joista kuluttaja on väistämättä vastuussa ja joita on pidettävä rahallisena vastikkeena kyseisen tuotteen hankkimisesta (ks. analogisesti tuomio 18.9.2014, Vueling Airlines, C-487/12, EU:C:2014:2232, 36 kohta).

38 Näin ollen siinä tapauksessa, että tuotteen myyvä elinkeinonharjoittaja edellyttää, että kuluttaja vastaa niistä kustannuksista, jotka aiheutuvat kyseisen tuotteen toimittamisesta valmistajalta tälle myyjänä toimivalle elinkeinonharjoittajalle, mistä seuraa, että kuluttaja on väistämättä vastuussa näistä kustannuksista, jotka ovat lisäksi vakiomääräisiä, mainitut kustannukset ovat direktiivin 98/6 2 artiklan a alakohdassa tarkoitetun myyntihinnan osatekijä.

39 Tilanne on tällainen muun muassa silloin, kun kuluttaja menee elinkeinonharjoittajan toimitilaan ottaakseen haltuunsa kyseiseltä elinkeinonharjoittajalta ostetun ja muun yrityksen toimitiloissa valmistetun moottoriajoneuvon. Tällaisessa tilanteessa kyseinen kuluttaja on yleensä vastuussa kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet kyseisen ajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjänä toimivalle elinkeinonharjoittajalle.

40 Nämä kuluttajalle aiheutuvat väistämättömät toimituskustannukset on erotettava lisäkustannuksista, jotka aiheutuvat ostetun tuotteen kuljettamisesta tai toimittamisesta kyseisen kuluttajan valitsemaan paikkaan, sillä kyseisiä lisäkustannuksia ei voida luonnehtia pakolliseksi ja ennakoitavaksi hinnanmuodostustekijäksi.

41 Näin ollen silloin, kun kyseessä on tämän tuomion 30 kohdassa tarkoitettu tilanne, elinkeinonharjoittajan kuluttajille myytäväksi tarjoaman tuotteen hintaan on kyseistä tuotetta koskevassa mainoksessa sisällyttävä kustannukset, jotka aiheutuvat kyseisen tuotteen toimittamisesta valmistajalta tälle elinkeinonharjoittajalle, siinä tapauksessa, että kuluttaja on väistämättä vastuussa näistä kustannuksista.

42 Direktiivin 2005/29 sovellettavuuden osalta on muistutettava, että kyseisen direktiivin 3 artiklan 4 kohdassa säädetään, että jos kyseisen direktiivin säännökset ovat ristiriidassa sopimattomien kaupallisten menettelyjen yksittäisiä näkökohtia säätelevien muiden unionin sääntöjen kanssa, jälkimmäisillä on etusija ja niitä sovelletaan kyseisiin yksittäisiin näkökohtiin.

43 Direktiiviä 2005/29 sovelletaan tosin sen 3 artiklan 1 kohdan mukaisesti kyseisen direktiivin 5 artiklassa tarkoitettuihin elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisiin sopimattomiin kaupallisiin menettelyihin ennen jotakin tuotetta koskevaa liiketointa, liiketointa suoritettaessa ja sen jälkeen. Mainitun direktiivin 2 artiklan d alakohdassa määritellään kaupalliset menettelyt siten, että niillä tarkoitetaan ”elinkeinonharjoittajan tointa, mainitsematta jättämistä, käyttäytymistä tai edustamista, kaupallista viestintää, mukaan lukien mainontaa ja markkinointia, joka liittyy välittömästi tuotteen myynnin edistämiseen, myymiseen tai toimittamiseen kuluttajille” (ks. tuomio 16.7.2015, Abcur, C-544/13 ja C-545/13, EU:C:2015:481, 73 kohta).

44 On kuitenkin todettava, että direktiivillä 98/6 säännellään direktiivin 2005/29 3 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja kaupallisten menettelyjen, joita voidaan luonnehtia sopimattomiksi elinkeinonharjoittajien ja kuluttajien välisissä suhteissa, yksittäisiä näkökohtia eli muun muassa niitä näkökohtia, jotka liittyvät tuotteiden myyntihinnan ilmoittamiseen myyntitarjouksissa ja mainoksissa.

45 Koska pääasiassa kyseessä olevan kaltaisessa mainoksessa mainittuun myyntihintaan liittyvää näkökohtaa säännellään direktiivillä 98/6, näissä olosuhteissa direktiiviä 2005/29 ei voida soveltaa tämän näkökohdan osalta.

46 Näin ollen direktiivin 2005/29 7 artiklan 4 kohdan c alakohtaa ei ole syytä tulkita.

47 Kaiken edellä esitetyn perusteella kysymyksiin on vastattava, että direktiivin 98/6 3 artiklaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 1 artiklan ja 2 artiklan a alakohdan kanssa, on tulkittava siten, että moottoriajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjälle aiheutuvien kustannusten, joista kuluttaja on vastuussa, on sisällyttävä kyseisen ajoneuvon myyntihintaan, joka on ilmoitettu elinkeinonharjoittajan mainoksessa, silloin, kun kyseisessä mainoksessa esitetään – kun kaikki tämän mainoksen ominaispiirteet otetaan huomioon – kuluttajan näkökulmasta katsottuna mainittua ajoneuvoa koskeva tarjous. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava, täyttyvätkö kaikki nämä edellytykset.

Oikeudenkäyntikulut

48 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (neljäs jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

Kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisessa 16.2.1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/6/EY 3 artiklaa, luettuna yhdessä kyseisen direktiivin 1 artiklan ja 2 artiklan a alakohdan kanssa, on tulkittava siten, että

moottoriajoneuvon toimittamisesta valmistajalta myyjälle aiheutuvien kustannusten, joista kuluttaja on vastuussa, on sisällyttävä kyseisen ajoneuvon myyntihintaan, joka on ilmoitettu elinkeinonharjoittajan mainoksessa, silloin, kun kyseisessä mainoksessa esitetään – kun kaikki tämän mainoksen ominaispiirteet otetaan huomioon – kuluttajan näkökulmasta katsottuna mainittua ajoneuvoa koskeva tarjous. Ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen on tarkistettava, täyttyvätkö kaikki nämä edellytykset.

Allekirjoitukset